

ISSN:1306-3111

e-Journal of New World Sciences Academy
2011, Volume: 6, Number: 4, Article Number:D0070

FINE ARTS

Received: June 2011
Accepted: October 2011
Series : D
ISSN : 1308-7290
© 2010 www.newwsa.com

Ilgım Kılıç
Inonu University
ikilic@inonu.edu.tr
Malatya-Turkey

SINIF ÖĞRETMENİ ADAYLARININ MÜZİK EĞİTİMİNE YÖNELİK GÖRÜŞLERİ

ÖZET

Bu araştırmada, İnönü Üniversitesi Eğitim Fakültesi İlköğretim Bölümü Sınıf Öğretmenliği Anabilim Dalı'nda öğrenim görmekte olan öğretmen adaylarının müzik eğitime yönelik görüşlerinin belirlenmesi amaçlanmıştır. Sınıf öğretmeni adaylarına lisans eğitimlerinde almış oldukları müzik eğitimi sonucu ilköğretim birinci kademedeki müzik eğitimi ve bu kurumlardaki mevcut müzik eğitimi, bu derslerin içeriği, işlevselliği ve almış oldukları müzik eğitiminin kendilerini mesleki yaşama hazırlama durumu ile kişisel kazanımları hakkındaki görüşleri sorulmuştur. Araştırma sonucunda sınıf öğretmeni adayları müzik eğitimi açısından kendilerini mesleğe hazır hissetme durumlarını ve müzik derslerini yürütebilme konusundaki görüşlerini belirtmişlerdir. Ayrıca; eleştirel bakış açısıyla ilköğretimdeki mevcut müzik eğitimi değerlendirilebilme yetisi kazandıklarını, temel bilgileri edinmenin yanı sıra almış oldukları müzik eğitimiyle kişisel kazanımlar da elde ettiklerini bildirmişlerdir.

Anahtar Kelimeler: Sınıf Öğretmenliği, İlköğretim, Müzik, Müzik Öğretimi, Müzik Eğitimi

VIEWS OF CLASS TEACHER CANDIDATES CONCERNING MUSIC EDUCATION

ABSTRACT

In this research, it is aimed to determine the views about music teaching of the candidates attending İnönü University Faculty of Education Classroom Teaching department. Class teacher candidates are asked about their views concerning music teaching in the first level of primary education as result of music education they take in their university classes, present music education in these institutions, contents of these lessons, functioning, whether the music education they took made any contribution to their professional preparation and their personal gains. In consequence of the research, class teacher candidates expressed their professional readiness in terms of music education and views about being able to carry out music lessons. Also, they expressed they gained competence to critically evaluate the current music education in primary education and they obtained personal gains as well as basic knowledge.

Keywords: Classroom Teaching, Primary Education, Music, Teaching Music, Music Education

1. GİRİŞ (INTRODUCTION)

İlköğretim döneminde alınan müzik eğitimi ile bireylerin sağlıklı bir müzik eğitimi temeli oluşturabilmesi, temel müziksel davranışların kazanılmasının yanı sıra müziksel yeteneklerinin ortaya çıkarılması açısından da büyük önem taşımaktadır. Uçan'a göre de (1999: 4-5); ilköğretim dönemindeki müzik, hem sağlam bir eğitim temeli, hem anlamlı bir eğitim boyutu, hem kullanışlı bir eğitim aracı, hem etkili bir eğitim yöntemi, hem de önemli bir eğitim alanıdır ve ilköğretimde müzik öğretimi denilince; ilköğretim ortamlarında daha çok öğretmen ile öğrenci arasında oluşan müziksel iletişim ve etkileşime dayalı müziksel öğretim ve öğrenme süreci, bu sürece ilişkin müziksel öğretim düzeneği, bu düzenek ve süreçte kapsanan müziksel öğretim ve öğrenme etkinlikleri anlaşılır. Kısacası; müzik dersi, çocuğun ilgi ve yeteneklerini geliştirme fırsatı bulabileceği temel derslerden birisidir ve örgün eğitimdeki müziğin de temelini oluşturmaktadır (Saydam, 2003: 75; Arapgirlioğlu ve Karagöz, 2010: 385).

İlköğretim çağındaki çocuklar açısından düşünüldüğünde; bu dönemde çocukların müziksel yetenekleri iyice belirginleşmeye ve ayrılmaya başlamaktadır. Bu yüzden Gembris (1995) bu müziksel yeteneklerin geliştirilmesi ve sağlamlştırılması için düzenli bir müzik eğitimi sürecine ihtiyaç olduğunu belirtmektedir (Akt. Kalyoncu ve Öztürk, 2009: 1). Bu nedenle özellikle ilköğretim dönemindeki müzik eğitimi, çocukların yaşamında sağlam bir eğitim temeli, anlamlı bir eğitim boyutu, kullanışlı bir eğitim aracı, etkili bir eğitim yöntemi ve önemli bir eğitim alanıdır (Uçan, 1997: 13-14).

Buna göre ilköğretim müzik dersi öğretim programının genel amaçları, Türk Milli Eğitiminin genel amaçları ve temel ilkelerine uygun olarak öğrencilerin; müzik yoluyla estetik yönünü geliştirmek; doğru, düşünce ve deneyimlerini müzik yoluyla ifade etmelerine imkan sağlamak; yaratıcılık ve yeteneğini müzik üretme yoluyla geliştirmek; yöresel, bölgesel, ulusal, uluslar arası müzik kültürlerini tanımak, kişilik ve özgüven gelişimlerine katkı sağlamak; müzik aracılığıyla zihinsel becerilerinin gelişimini sağlamak; müzik yoluyla bireysel ve toplumsal ilişkilerini geliştirmek; bireysel ve toplu olarak, nitelikli değişik türlerde şarkı dinleme, söyleme ve çalma etkinliklerine katılımlarını sağlamak; müziksel algı ve bilgilerini geliştirmek; Türkçe'yi doğru ve etkili kullanmalarını sağlamak; İstiklâl Marşı başta olmak üzere milli marşlarımızı özüne uygun olarak seslendirmelerini sağlamak; müzik yoluyla sevgi, paylaşım ve sorumluluk duygularını geliştirmek; milli birliğimizi, bütünlüğümüzü pekiştiren ve dünya ile bütünleşmemizi kolaylaştıran müzik kültürü ve birikimine sahip olmalarını sağlamak; Atatürk'ün Türk müziğinin gelişmesine ilişkin görüşlerini kavramak ve Atatürk ilke ve inkılaplarına gönülden bağlı, kültürlü bireyler olarak yetişmelerini sağlamak olarak belirlenmiştir (MEB, 2007: 6).

İlköğretim çağındaki müzik eğitiminin önemi ve gerekliliği ile birlikte ilköğretim müzik dersi öğretim programının genel amaçları doğrultusunda verilecek eğitimdeki öğretmen faktörü yadsınamaz. Çünkü; Töreyin'in de (1996: 1) belirttiği gibi; iyi bir eğitim sisteminde kaliteli ve nitelikli öğretmenin önemi açıktır. Eğitim programları ne kadar çağdaş ve kusursuz olursa olsun, okullar ve eğitim ortamları ne ölçüde yeterli ve uygun hazırlanırsa hazırlansın, nitelikli öğretmenler yetiştirilmedikçe yapılan çalışmalar istenilen hedefe ulaşamaz. Öğretmen, öğrencinin öğrenmesini etkileyen güçlü bir etmendir (Kane, 2005: 4).

Bunun için ancak doğru ve tutarlı bir müzik yeteneğine ve müzikalitesine sahip olan öğretmen müziği doğru anlama-yapma-yaratma-kullanma eğitimi verebilir, öğrencilerin müziksel yeteneklerini doğru

ve tutarlı olarak ortaya çıkarabilir, uygulayacağı eğitim ile geliştirebilir (Öztürk, 2005: 123).

Ülkemizde ilköğretim kademesinin ilk üç yılında müzik dersleri sınıf öğretmenleri tarafından verilmektedir. Bununla birlikte müzik öğretmeninden yoksun ilköğretim okullarındaki 4. ve 5. sınıf müzik derslerini de sınıf öğretmenleri yürütmektedir. Bu durum sınıf öğretmenlerinin müzik eğitimi konusunda yeterli donanıma sahip olmaları zorunluluğunu getirmektedir (Özmenteş, 2009: 1).

Sınıf öğretmenleri diğer tüm alanlarda olduğu gibi müzik eğitimi ve öğretiminde de çok etkin ve önemli bir yere sahiptir. Bulut'un da (2006: 514) değindiği gibi; ülkemizde çocuklar, aileleri ve çevresindekiler tarafından yönlendirilenlerin dışında, örgün müzik eğitimine ilk olarak ilköğretim okullarında başlamaktadırlar. Bu dönemde çocukların müzikle tanışmasını sağlayan ve ilk müzik eğitimini veren kişiler olmaları dolayısıyla sınıf öğretmenlerine önemli sorumluluk ve görevler düşmektedir.

Ayrıca sınıf öğretmenleri diğer dal öğretmenlerine göre sınıfında bulunan öğrencileri gerek ihtiyaçları, gerek yetkinlikleri ve ilgi alanları, gerek kuvvetli ve zayıf yönleri, gerekse bireysel veya ailevi sorunları olarak daha iyi tanır. Buna ek olarak, sınıf öğretmenleri yine diğer tüm derslerde olduğu gibi müzik derslerinin de haftalık ders programındaki yerini öğrenci ihtiyaçlarına, isteklerine ve hazırbulunuşluk durumlarına göre düzenleyebilir. Üstelik; müzik derslerinde öğrenilen bilgileri ya da öğretim yöntemlerini, diğer derslerin öğretiminde araç olarak kullanabilir ve diğer derslerle müzik derslerini bağdaştırabilir. Bu durum müzik dersinin etkili bir şekilde işlenebilmesi, verimli sonuçlar alınabilmesi için çok önemli bir üstünlüktür. Bu yüzden sınıf öğretmeni diğer tüm alanlara ek olarak müzik eğitimi alanında müziksel donanım açısından yetkin ve kendini geliştirmeye açık olmalıdır. Dolayısıyla sınıf öğretmenlerinin, öğretmenlik eğitimi sürecinde aldıkları eğitimin niteliği ve etkililiği de ortaya çıkmaktadır. Afacan'ın da (2009:1) belirttiği gibi; sınıf öğretmeni adaylarının müzik derslerinde gereken donanıma sahip olmaları, sağlıklı müzik dersleri işlemeleri ile doğrudan ilgilidir. Sınıf öğretmeni adayları eğitimleri süresince müzik öğretiminin boyutları olan ses eğitimi, kulak eğitimi, çalgı eğitimi, müziksel bilgi eğitimi, müziksel beğeni eğitimini gerçekleştirebilecek yeterlilikte olmalıdır (Afacan, 2009:1). Bu bağlamda, sınıf öğretmeni adaylarının, müziksel bilgi ve becerileri kazanmaları, öğrendikleri teorik bilgileri uygulayabilme becerileri kazanmaları ve bu konularda nitelikli olarak yetiştirilmeleri önem taşımaktadır (Çevik, 2011:147).

Sınıf öğretmeni adayları, "Müzik" ve "Müzik Öğretimi" dersleriyle lisans eğitimleri kapsamında müzik eğitimlerini tamamlamaktadırlar. Bu dersler iki ayrı yarıyıl halinde lisans programının ikinci (2.) sınıfında ilk yarıyıl "Müzik" ve ikinci yarıyıl "Müzik Öğretimi" adlarıyla toplam 4 kredi olarak yer almaktadır.

"Müzik" dersinin içeriği; "müziğin temel bileşenleri, temel müzik bilgileri; nota bilgisi, müzikte aralık kavramı, müzikte ritim kavramı, şarkı dağarcığı oluşturulması; Türkiye'de ve dünyada müzik tür ve biçimleri; geleneksel müzikten çağdaş müziğe geçiş, çalgı öğretimi, toplu çalma ve söyleme, eğitimde müziğin rolü, yaratıcılığı geliştirmede müziksel işitme" şeklinde tanımlanırken; "Müzik Öğretimi" dersinin içeriği; "müzik öğretim yöntem ve teknikleri, nota öğretimi teknikleri, ritim ve melodiden yararlanarak Orff çalgılarıyla çocuklar için şarkıların düzenlenmesi, çalgının şarkı öğretiminde etkili kullanımı, oyun, müzik, dans, drama ve konuşma ilişkisi, müzik-estetik ilişkisi ile müziksel beğenin geliştirilmesi, müzik dersi

etkinliklerinin diğer disiplinlerle ilişkilendirilmesi, ilköğretim müzik programı ile ilgili etkinlik uygulamaları" şeklinde tanımlanmaktadır (<http://www.yok.gov.tr>).

Bu araştırmada; sınıf öğretmenliği programında öğrenim görmekte olan öğretmen adaylarının gözüyle, ilköğretim kurumları birinci kademedeki gerçekleştirilen müzik dersleri, lisans programlarında alınan "Müzik" ve "Müzik Öğretimi" derslerindeki bilgiler, yine bu derslerdeki teorik ve pratik dengesiyle birlikte bu derslerin süresi üzerine görüşleri incelenmiştir. Bunlara ek olarak sınıf öğretmeni adaylarının müzik öğretimi açısından kendilerini yeterli bulma düzeyleri, lisans eğitimi sırasında almış oldukları müzik eğitimi sonucunda müzik eğitimine ilişkin davranışların ne derece kazanıldığı durumunun irdelenmesine de gerek görülmüştür. Buna göre araştırmanın problem cümlesi; "Sınıf öğretmeni adaylarının müzik eğitimine yönelik görüşleri nelerdir?" şeklinde oluşturulmuştur. Bu problem cümlesi çerçevesinde araştırmanın alt problemleri;

- Katılımcıların almış oldukları "Müzik" ve "Müzik Öğretimi" dersleri sonucu, ilköğretim birinci kademedeki müzik eğitimine ilişkin görüşleri nelerdir?
- Katılımcıların almış oldukları "Müzik" ve "Müzik Öğretimi" dersleri sonucu, ilköğretim kurumları birinci kademedeki mevcut müzik eğitimi durumuna ilişkin görüşleri nelerdir?
- Katılımcıların sınıf öğretmenliği lisans programında almış oldukları müzik eğitimine ilişkin görüşleri nelerdir?
- Katılımcıların sınıf öğretmenliği lisans programında almış oldukları müzik eğitimini öğretmenlik yaşamlarında kullanabilme durumlarına ilişkin görüşleri nelerdir?
- Katılımcıların sınıf öğretmenliği lisans programında almış oldukları müzik eğitimi ile edinmiş oldukları bireysel kazanımlarına yönelik görüşleri nelerdir? olarak belirlenmiştir.

2. ÇALIŞMANIN ÖNEMİ (RESEARCH SIGNIFICANCE)

Bu araştırma ile sınıf öğretmenliği lisans programında yer alan "Müzik" ve "Müzik Öğretimi" derslerinin öğrenciler üzerindeki etkileri, öğrencilerin bu dersleri, işleniş, kazanım, ilköğretim müzik derslerine yönelik olması gibi boyutlarıyla değerlendirmeleri amaçlanmıştır. Araştırma; ilköğretim birinci kademedeki verilecek olan müzik eğitimine ilişkin eğitim almakta olan sınıf öğretmeni adaylarının bu dersi değerlendirmeleri ve öğretmen adaylarının görüşleri doğrultusunda verilen eğitimin değerlendirilmesi açısından önem taşımaktadır.

3. YÖNTEM (METHOD)

Araştırmada, konunun kuramsal temellerinin oluşturulabilmesi ve problem durumunun tanımlanabilmesi için literatür taraması yapılmış ve böylelikle konuyu farklı açılardan inceleyen kaynaklara ulaşılmıştır. Araştırma, örnek olay tarama modelindedir (Karasar, 2002: 86). Örnek olay taramaları büyük ölçüde nitelik araştırmalarıdır. Çoğu zaman istatistiksel çözümlere olanak vermez (Karasar, 2002: 86). Örnek olay taramaları aynı zamanda durum çalışması olarak da adlandırılır (Yıldırım ve Şimşek, 2000: 189). Araştırmada bu model temel alınarak yapıldığı ve az sayıda katılımcı ile çalışıldığı için verilerin çözümünde yüzde, ortalama ve standart sapma hesaplamaları gibi betimsel istatistik yöntemlerine başvurulmamıştır.

Araştırma nitel bir çalışmadır. Araştırmada amaçlı örnekleme yöntemlerinden ölçüt örnekleme kullanılmıştır. Bu örnekleme yöntemi nitel araştırma örnekleme yöntemlerinden biridir. Bu yöntemdeki temel anlayış önceden belirlenmiş bir dizi ölçütü karşılayan bütün

durumların çalışılmasıdır. Burada sözü edilen ölçüt veya ölçütler araştırmacı tarafından oluşturulabilir ya da daha önceden hazırlanmış bir ölçüt listesi kullanılabilir (Yıldırım ve Şimşek, 2006: 112).

Eldeki araştırmaya katılacak öğretmen adaylarının seçiminde adayların "Müzik" ve "Müzik Öğretimi" derslerinin her ikisini de tanıyabilmeleri, müzik ve müzik öğretimi hakkında temel bilgilere sahip olabilmeleri açısından, "Müzik" derslerini tamamlamış ve "Müzik Öğretimi" dersini almakta olmaları temel ölçüt olarak belirlenmiştir. Bu bağlamda 2009-2010 ve 2010-2011 eğitim-öğretim yılında İnönü Üniversitesi Eğitim Fakültesi İlköğretim Bölümü Sınıf Öğretmenliği Anabilim Dalı'nda öğrenim görmekte olan 80 sınıf öğretmeni adayı araştırmacının örneklemini oluşturmuştur. Araştırma nitel bir çalışma olduğundan sınırlı sayıda örneklem ile derinlemesine çalışma yoluna gidilmiştir. Buna göre bu araştırma; sınıf öğretmenliği lisans programında yer alan "Müzik" ve "Müzik Öğretimi" dersleri ile, sınıf öğretmeni adaylarının gelecekteki mesleki yaşamlarında ilköğretim birinci kademesinde yürütmekle yükümlü oldukları "Müzik" dersleri ile, 2009-2010 ve 2010-2011 eğitim-öğretim yılı ile, sınıf öğretmenliği lisans programında yer alan "Müzik" ve "Müzik Öğretimi" derslerini almış olan ve sınıf öğretmenliği lisans programında öğrenim görmekte olan öğrenciler ile sınırlı tutulmuştur.

Araştırmada kullanılan veri toplama aracı araştırmacı tarafından geliştirilmiş olup tamamı açık uçlu sorulardan oluşmaktadır. Veri toplama aracı, kapsam geçerliliğinin sağlanması amacıyla uzman görüşlerine sunulmuş ve müzik eğitimi alanında görevli üç öğretim üyesinden gelen öneriler sonucunda gerekli değişiklikler ve düzeltmelerle veri toplamaya hazır duruma getirilmiştir. Bu işlemdeki amaç, geliştirilen ölçme aracının ölçülmek istenen veriyi tam olarak ölçüp ölçmediğinin anlaşılmasıdır.

Görüşler her bir katılımcıya görüşme formunda yer alan soruların yazılı olarak sorulması yoluyla gerçekleştirilmiştir. Yazılı olarak alınan bu görüşler; hem 2009-2010 eğitim-öğretim yılında, hem de 2010-2011 eğitim-öğretim yılında IV. yarıyılta alınan "Müzik Öğretimi" dersinin ondört (14) haftalık eğitim sürecinin sonuna doğru, yani dersin 12. ve 13. haftasında alınmıştır. Görüşlerin alınmasında sağlıklı sonuçlar elde edilebilmesi, öğrencilerin içinde buldukları anı ve iki ders sürecini de gözden geçirerek görüş belirtebilmeleri için belirtilen iki yıllık eğitim-öğretim sürecinde de "Müzik Öğretimi" ders saati kullanılmıştır.

Görüşler tamamlandıktan sonra elde edilen yazılı veriler bilgisayar ortamına aktarılmıştır. Araştırmadan elde edilen veriler, içerik analizi tekniklerinden biri olan kategorisel analiz tekniği ile çözümlenmiştir. Kategorisel analiz belirli bir mesajın önce birimlere bölünmesini, ardından bu birimlerin belirli kriterlere göre kategoriler halinde gruplandırılmasını ifade eder (Bilgin, 2006: 18). Bu araştırmada veriler, verilerden çıkarılan kavramlara göre kodlanmıştır. Bu tür kodlamada toplanan verilerin analizinde rehberlik edecek bir kavramsal yapı olmadığı için bu yapı toplanan verilerin tümevarımcı bir analize tabi tutulması sonucu araştırmacı tarafından ortaya çıkarılır (Yıldırım ve Şimşek, 2006: 227). Ardından veriler daha genel olgulara işaret eden kategoriler altında sınıflandırılmıştır. Kategoriler saptandıktan sonra kavram birimleri bu kategorilere yerleştirilmiş ve frekansları saptanmıştır. Bununla birlikte öğrencilerin konu ile ilgili görüşlerinden, yani elde edilen ham verilerden doğrudan alıntı yapılarak desteklenmiş ve bulgular oluşturulmuştur.

4. BULGULAR VE YORUMLAR (RESULTS AND COMMENT)

Bu bölümde araştırma verilerinden elde edilen bulgular, araştırmaya katılanların görüşlerinden doğrudan alıntılar yapılarak özetlenmiştir.

Tablo 1. Katılımcıların ilköğretim birinci kademedeki müzik eğitimine ilişkin görüşleri
(Table 1. Participants' views on music education at the primary first-tier)

Tema (Theme)	Alt Temalar (Sub-Themes)	İfade Eden Öğrenciler (Students expressing)	Sayı (Number)
İlköğretim Birinci Kademedeki Müzik Eğitimi	İlköğretimde müzik eğitiminin gerekliliği	Ö1, Ö3, Ö4, Ö5, Ö7, Ö12, Ö16, Ö17, Ö18, Ö20, Ö22, Ö23, Ö24, Ö27, Ö29, Ö33, Ö34, Ö35, Ö38, Ö39, Ö41, Ö42, Ö43, Ö44, Ö46, Ö48, Ö49, Ö50, Ö51, Ö62	30
	İlköğretimdeki müzik eğitiminin önemi	Ö2, Ö6, Ö7, Ö8, Ö11, Ö13, Ö14, Ö15, Ö16, Ö17, Ö21, Ö24, Ö25, Ö27, Ö29, Ö30, Ö31, Ö32, Ö39, Ö40, Ö47, Ö48, Ö52, Ö53, Ö54, Ö60, Ö61	27
	İlköğretimde müzik derslerini müzik eğitimcisinin yönetmesi gerekliliği	Ö4, Ö12, Ö17, Ö23, Ö26, Ö35, Ö36, Ö38, Ö41, Ö44, Ö46, Ö47, Ö51, Ö52, Ö56, Ö63, Ö65, Ö66, Ö68, Ö70, Ö71, Ö76, Ö77	23

Tablo 1'de de görüldüğü gibi; sınıf öğretmenliği programında öğrenim görmekte olan ve "Müzik" ve "Müzik Öğretimi" dersini almış olan sınıf öğretmeni adaylarının ilköğretim birinci kademedeki müzik eğitimine ilişkin vermiş oldukları görüşlerde 80 adaydan 30'u (%37.50) ilköğretimde müzik eğitiminin gerekli olduğunu vurgulamıştır. Katılımcıların 27'si (%33.75) ilköğretimdeki müzik eğitiminin önemli olduğunu ve 23'ü (%28.75) ilköğretimde müzik derslerini sınıf öğretmeni yerine bir alan uzmanı olarak müzik eğitimcisinin müzik derslerini yürütmesinin gerekli olduğunu vurgulamıştır. Bu alt temalara ilişkin görüşme dökümlerinden örnekler aşağıda verilmiştir:

Müzik eğitiminin gerekliliğine ilişkin öğrenci ifadelerinden bazıları şu şekildedir:

... çocuğun gelişiminde ayrı bir yeri olan müzik eğitimi vermek öğrencinin hayata bakışını değiştireceği için müzik öğretimi çok gereklidir... (Ö7) Bir sınıf öğretmeni adayı müzik benim için oldukça gerekli bir derstir ve olmazsa olmazlardandır. İlköğretimde müzik dersinin yaygınlaştırılması ve hatta ders sayısının daha da arttırılması gerektiğini düşünüyorum. (Ö12)

İlköğretimde müzik dersinin gerekli ve faydalı olduğuna inanıyorum. İşlenen müzik dersi amacına uygun şekilde işlenirse çok güzel sonuçlar ortaya çıkar. (Ö20)

Bir çocuk müzik dersi sayesinde kendini geliştirir ve özgüveni artar. Buradan hareketle müzik dersinin gerekliliği göz ardı edilemez. (Ö29)

İlköğretimde müzik dersine daha fazla yer verilmeli bence. Çünkü çocuklar müzik eğitimi sayesinde daha iyi düşünür. Müzik çocuğun zihinsel gelişimini sağlar. İnsan mutlu olduğu sürece bir bilgiyi, kavramı daha iyi anlar. Çocukta bu mutluluğu müzik sayesinde oluşturabiliriz. Öğrenciler müzikle sıkılmazlar aksine öğrendiklerinde kalıcılığı yakalarlar. (Ö35)

Yukarıda yer verilen görüşlerden de anlaşıldığı üzere, sınıf öğretmenliği programında öğrenim görmekte olan ve "Müzik" ve "Müzik Öğretimi" derslerini tamamlamış olan öğrencilerden 30'u ilköğretimde müzik eğitiminin gerekliliği konusunda görüş belirtmiştir. Buna göre; sınıf öğretmeni adaylarının ilköğretimde verilen müzik dersinin çocuklar üzerindeki etkisi ve gerekliliği konusunda bilinçli oldukları söylenebilir.

Müzik eğitiminin önemine ilişkin öğrenci ifadelerinden bazıları şu şekildedir:

Müzik dersi ilköğretim bölümü için çok önemlidir. Çünkü müziğin eğitime katkısı büyüktür. Özellikle öğretimi kolaylaştırdığı için çocukların küçük yaşta müzikle birlikte öğrenmeleri çok iyi olur. Çocuklar küçük yaşlarda daha çok eğlenceli şeylerle öğrenmeyi severler. Müzik eğitimle ayrılmaz. (Ö11)

İlköğretimde müziğin çok önemli bir yeri olduğuna inanıyorum. Bence, müzik derslerinde daha çok önem verilmelidir. Çünkü öğrendiğimiz bilgilere ve gördüğümüz derse göre gerçekten eğitim ve öğretimde müziğin çok faydalı olduğunu öğrendim ve anladım. Müzik eğitimde çok faydalıdır. (Ö15)

İlköğretimde müzik eğitimi, çocukların öğrenmesini kolaylaştırması, onlarda yaratıcılık özelliği oluşturması bakımından çok önemlidir. Her okulda müzik eğitimine önem verilmelidir. (Ö31)

İlköğretimde müzik çocukların gelişimi için çok önemlidir. Çocuklara verilmesi gereken temel derslerden biri olmalı. Çocuklar için sadece dinlendirme dersi olmamalı. Çocukların gelişimini, psikolojilerini anlayabilmek için müzik gibi derslere çok ihtiyaç vardır. Müzik zihinsel gelişimi sağlar. İlköğretimdeki çocuklar gelişme içinde olduklarından dolayı özenli bir şekilde işlenmeli. (Ö32)

İlköğretimde, ortaöğretimde ve üniversitede verilen müzik eğitiminin birçok faydası vardır. Öğrencilerin kendilerini daha rahat ifade etmelerini, onların yaratıcılıklarını geliştirmelerini sağlar. Bu yüzden ilköğretimde müzik eğitimi çok önemlidir. Çünkü kişiliğin gelişimi, yeteneklerin fark edilmesi ilköğretim çağlarından başlamaktadır. (Ö39)

Müzik dersi ilköğretim için çok önemli bir derstir ve olması da gerekir. İnsanı, çocukları sosyalleştirir. Kendini serbestçe ifade etmesine yardımcı olur. Eğitim ve stratejilerde farklı bir bakış açısı kazandırır. İlköğretimde çocukların birbirleriyle kaynaşmasını sağlar. Toplumsallaşmayı arttırır. Çekingenlikten sıyrılıp, çocukları aktif duruma getirir. (Ö47)

Müzik çocuklar için eğitimde de zevk ve beğenilerin gelişmesinde önemlidir. (Ö60)

Örneklem grubunda bulunan sınıf öğretmenliği öğrencilerinden 27'si müzik eğitiminin önemine yönelik görüş bildirmiştir. Yukarıda ele alınan görüşlerde de görüldüğü gibi; sınıf öğretmenliği programında öğrenim görmekte olan öğrenciler ilköğretimde müzik dersinin önemini gerek öğretimi farklılaştırması, gerek yaratıcılığa olanak tanınması, gerekse kişisel gelişimin sağlanması ve tamamlanması gibi açılardan önemli bulmaktadır. Bu durum; sınıf öğretmeni adaylarının müzik eğitimine önem verdiklerini, aldıkları eğitimi işlevsel şekilde, amacına uygun olarak uygulama çabası içerisinde olacaklarını düşündürmektedir.

İlköğretimde müzik derslerini müzik eğitimcisinin müzik derslerini yönetme gerekliliğine ilişkin öğrenci ifadelerinden bazıları şu şekildedir:

Bu dersi çocukların müzik öğretmenlerinden alması elbette çok daha iyi olur. (Ö4)

... ilköğretimde müzik eğitimi, çocuklara bu dersi tam anlamıyla öğretebilecek alan öğretmenleri tarafından verilmelidir. Öğretmen eğitim esnasında aynı zamanda zihin geliştirmeli ve bilgilerin akılda kalıcılığını sağlayacak şekilde şarkılar öğretmelidir. (Ö36)

Bu dersin sınıf öğretmenliği öğrencilerine okutulması, okullarda müzik öğretmenin olmadığı durumlarda sınıf öğretmenin bu dersi vermesi ile ilgilidir. Bana göre müzik öğretmeni tarafından bu dersin işlenmesi daha uygundur. (Ö51)

İlköğretimde müzik dersi müzik öğretmenlerince yürütülmeli. Şu anki duruma göre de; ilköğretimde müzik eğitimi ne gibi faydalar sağlıyor yerine ne kadar işleniyor diye araştırmalar yapılmalı ve bu eğitimin önemi önce öğretmenler tarafından bilinmeli. Çünkü bir sınıf öğretmeni aday olarak sınıf öğretmenleri tarafından yürütülen müzik derslerinin yeterince etkili olmadığını düşünüyorum. (Ö52)

Tablo 1.1.'de görüldüğü üzere örneklem grubundaki 23 öğrenci, ilköğretimde müzik eğitiminin alan uzmanları tarafından yürütülmesi gerektiğine dair görüş belirtmişlerdir. Doğrudan alıntı yapılan görüşlerden de görüldüğü üzere; sınıf öğretmenliği programında öğrenim görmekte olan öğrenciler, "Müzik" ve "Müzik Öğretimi" derslerini tamamlamış olmalarına rağmen ilköğretimdeki müzik derslerinin müzik dal öğretmenleri tarafından yürütülmesi gerektiğini savunmaktadırlar. Elde edilen bu görüşlere göre; sınıf öğretmeni adaylarının müzik öğretimi konusunda kendilerinden ziyade alan uzmanlarının ilköğretim birinci kademedeki daha etkin ve etkili müzik eğitimi yapacaklarını savunduklarını düşündürmektedir.

Tablo 2. Katılımcıların ilköğretim kurumları birinci kademedeki mevcut müzik eğitimi durumunu değerlendirmeye ilişkin görüşleri
(Table 2. Participants' assessment of the status of music education in primary schools on the current first-tier)

Tema (Theme)	Alt Temalar (Sub-Themes)	İfade Eden Öğrenciler (Students expressing)	Sayı (Number)
İlköğretim Kurumları Birinci Kademedeki Müzik Dersinin Mevcut Durumu	Müzik dersinde farklı konu ya da derslerin işlenmesi	Ö1, Ö2, Ö5, Ö6, Ö9, Ö10, Ö11, Ö14, Ö16, Ö21, Ö25, Ö26, Ö27, Ö31, Ö33, Ö36, Ö37, Ö40, Ö41, Ö45, Ö48, Ö51, Ö52, Ö60, Ö64, Ö65, Ö67, Ö71, Ö72, Ö73, Ö75, Ö77, Ö79	32
	Sınıf öğretmenin "müzik eğitimi" alanında yeterli olma durumu	Ö4, Ö9, Ö12, Ö17, Ö18, Ö21, Ö23, Ö26, Ö31, Ö35, Ö36, Ö38, Ö41, Ö44, Ö46, Ö47, Ö51, Ö52, Ö53, Ö56, Ö58, Ö63, Ö65, Ö66, Ö68, Ö70, Ö71, Ö76, Ö77	29
	Müzik dersinin öğrenciler tarafından algılanma biçimi	Ö2, Ö5, Ö27, Ö60, Ö73	5
	Müzik dersinin sınıf öğretmeni tarafından algılanma biçimi	Ö11, Ö26, Ö41, Ö47	4
	Farklı dal öğretmenlerinin müzik dersini yürütmesi	Ö78, Ö79	2
	Müzik dersinin haftalık ders programındaki yeri	Ö12	1
	"Müzik Eğitimi" yardımcı kaynaklarının (öğretmen kılavuz kitabı ve öğrenci çalışma kitabı) etkisi	Ö36	1

Tablo 2'de sınıf öğretmenliği programında öğrenim görmekte olan ve "Müzik" ve "Müzik Öğretimi" dersini almış olan sınıf öğretmeni

adaylarının, gözlemleri, ders etkinlikleri sırasında gerçekleştirdikleri etkinlikler yoluyla fikir edindikleri ilköğretim kurumları birinci kademedeki mevcut müzik eğitimi durumunu değerlendirmeye ilişkin görüşlerine yer verilmiştir. Buna göre; katılımcıların 32'si (%40.00) müzik dersinde farklı konu ya da farklı derslerin işlenmesi ve 29'u (%36.25) sınıf öğretmenin "müzik eğitimi" alanında yeterli olma durumu üzerinde durmuşlardır. Ayrıca 5 (%6.25) katılımcı müzik dersinin öğrenciler tarafından algılanma biçimi, 4 katılımcı (%5.00) müzik dersinin sınıf öğretmeni tarafından algılanma biçimi, 2 katılımcı (%2.50) farklı dal öğretmenlerinin müzik dersini yürütmesini ve birer katılımcı da (%1.25) müzik dersinin haftalık ders programındaki yeri ve "müzik eğitimi" yardımcı kaynaklarının (öğretmen kılavuz kitabı ve öğrenci çalışma kitabı) etkisini belirtmektedirler. İlköğretim kurumları birinci kademedeki mevcut müzik eğitimi durumunu değerlendirmeye ilişkin görüş dökümlerinden örnekler aşağıda verilmiştir:

Müzik dersinde farklı konu ya da derslerin işlenmesine ilişkin öğrenci ifadelerinden bazıları şu şekildedir:

... ama hep başka dersler işleniyor. İlköğretimde güzel bir müzik dersi yapıldığına şahit olmadım. Aynısını ben yapmayacağım. Her müzik dersinde matematik dersinin işleneceğini bilmek öğrenciler için kabus olsa gerek. (Ö5)

Derse giren öğretmenler bu dersi çocuğun ihtiyaçlarını karşılamak yerine farklı dersleri anlatıp konu yetiştirme çabasına girebiliyor ya da bu dersler boş ders gibi geçebiliyor. Bunun önüne geçebilmek için öğretmen adaylarına yeterli eğitim ve bilgi verilmelidir. Aksi takdirde çocukların gelişimleri sağlıklı bir şekilde gerçekleşmez. (Ö6)

Müzik bu kadar önemliken bazı öğretmenler müzik dersi yerine kitap okutma, matematik işleme gibi dersleri yapıyorlar. Bu son derece yanlış. Çocuk her dersi yapmalıdır, her dersi işlemelidir. (Ö10)

Geçmişte (benim de içinde bulunduğum sınıfta) beden eğitimi, müzik gibi derslerin yerine matematik, fen bilgisi gibi dersleri gördük. Bunun son derece yanlış olduğunu insanların sadece matematik bilgileriyle sosyalleşmediğini lise çağında öğrendim. Üniversiteye gelmişim ama yeni yeni flüt öğrenmeye başladım. Ama şimdi bakıyorum da aynı hatalar ne yazık ki devam ediyor. (Ö16)

Bazı okullarda sınıf öğretmenleri hiçbir zaman müzik dersi işlemiyor. Hep matematik, hayat bilgisi gibi dersler anlatıyor ve sınıftaki çocuklar diğer sınıflardaki müzik dersi işleyen öğrencilere özeniyor. Bu yüzden de derslere karşı bu çocuklarda bir bıkkınlık geliyor. Müzik dersi içinde de teorik bilgi verilse bile, uygulama alanı geniş olduğu için eğlence ihtiyacını karşılıyor. Ama bu çocuklar müzik dersi yapmadığı için eğlenemiyor, hep teorik ders görüyor ve sıkılıyor. (Ö25)

... fakat ülkemizde müzik dersine pek de önem verilmemektedir. Okullarda resim ve müzik gibi öğrencilerin yaratıcılığını geliştirebilecek derslerde bu öğretmenlere göre daha önemli olan matematik, tarih, coğrafya ... gibi dersler işlenmektedir. Bu gibi uygulamalar çocukların bakış açılarını daraltır, onları yüzeysel düşünmeye götürür. (Ö31)

Tablo 2'den de görüldüğü gibi; örneklem grubundaki 32 öğrenci, ilköğretim kurumları birinci kademedeki müzik dersinin mevcut durumuyla ilgili olarak müzik dersinde farklı konu ya da farklı derslerin işlendiğine dair görüş bildirmişlerdir. Görüşler incelendiğinde, sınıf öğretmeni adaylarının müzik derslerinde fen bilgisi, matematik, sosyal bilgiler gibi farklı derslerin işlenmesi, sanat ve müzik eğitimine gereken zamanın verilmemesi ve önemsenmemesi konusunda şikayetçi oldukları görülmektedir. Buna göre; sınıf

öğretmeni adayları için ilköğretimdeki müzik eğitimi konusunda gereken duyarlılığa ulaşmış oldukları söylenebilir.

Sınıf öğretmeninin "müzik eğitimi" alanında yeterli olma durumuna ilişkin öğrenci ifadelerinden bazıları şu şekildedir:

Ancak çoğu hoca yetersiz olduğundan müzik dersini çocuklara tam veremiyor. (Ö9)

Müzik dersinin öğrenciler tarafından algılanma biçimine ilişkin öğrenci ifadelerinden bazıları şu şekildedir:

Gözlemlediğim kadarıyla öğrenciler müzik derslerine "boş gözle" bakıyor, zaten genelde de boş geçiyor. Oysa ilköğretim öğrencileri için müzik çok önemli... (Ö2)

İlköğretimdeki öğrenciler için müzik dersinin önemi o kadar da büyük değil. Çoğu için sadece şarkı söylemek akıllarındaki müzik anlayışı. Çünkü öyle bir müzik dersi görüyorlar. Birçok ilköğretimde bu böyle. Önemsenerek işlenmiyor ve çocuklara gereksiz bir ders gibi gösteriliyor. (Ö5)

Müzik dersinin sınıf öğretmeni tarafından algılanma biçimine ilişkin öğrenci ifadelerinden bazıları şu şekildedir:

Öğretmenler tarafından müzik dersleri hiçbir zaman diğer dersler kadar önemli görülüyor. Biz ilkokuldayken de böyleydi, şimdi de böyle. Bence müzik dersleri de Türkçe, Matematik gibi derslere eşdeğer. (Ö26)

Örneklem grubunda yer alan 29 öğrenci sınıf öğretmenlerinin müzik eğitimi alanında yeterli olmadığını, 5 öğrenci müzik dersinin ilköğretimdeki öğrenciler tarafından gereği gibi algılanmadığını ve önemsenmediğini, 4 öğrenci ise müzik derslerinin öğretmenler tarafından da yeterince önemsenmediği ve öğretmenlerin bu konuda bilinçli olmadıklarını savunmuşlardır. Bu görüşlere göre bu durum; sınıf öğretmenliği programında öğrenim görmekte olan ve müzik derslerini almış olan öğrencilerin ilköğretimdeki mevcut müzik eğitimini eleştirel bir gözle değerlendirdikleri ve müzik eğitimi alanına yönelik kendilerince yanlış, eksik ya da tutarsız buldukları davranışların düzelmesi gerektiği konusunda bir tutum sergilediklerini düşündürmektedir.

Farklı dal öğretmenlerinin müzik dersini yürütmesine ilişkin öğrenci ifadelerinden bazıları şu şekildedir:

İlköğretimde müzik dersini fen bilgisi, beden eğitimi, resim öğretmeni gibi dalı farklı olan öğretmenler yürütebiliyor. (Ö78)

Müzik dersinin haftalık ders programındaki yerine ilişkin öğrenci ifadelerinden bazıları şu şekildedir:

Müzik dersinin son ders değil de ya da ilk ders değil; ara derslerde, matematik-fen bilgisi gibi derslerin aralarında verilmesi daha uygun olur. Böylece çocuklar daha dinç olur ve dersler daha zevkli, öğrenilir bir şekilde geçer. (Ö12)

"Müzik Eğitimi" yardımcı kaynaklarının (öğretmen kılavuz kitabı ve öğrenci çalışma kitabı) etkisine ilişkin öğrenci ifadelerinden bazıları şu şekildedir:

Müzik ders kitabına bağlı kalarak bu dersi işleyen bir hocayla şimdiye kadar karşılaşmadım. Bu kitapların içerikleri yeniden düzenlense, renkli resimler, müzik eşliğinde oynanan eğlenceli etkinlikler konulsa daha cazip gelecek ve dersler daha etkili olacaktır. (Ö36)

Örneklem grubundaki 2 öğrenci ilköğretimde farklı dal öğretmenlerinin müzik derslerini yürütmesi konusunda, 1 öğrenci müzik dersinin haftalık ders programındaki yerinin kimi zaman uygun olmaması ve 1 öğrenci de "Müzik Eğitimi" yardımcı kaynaklarının (öğretmen kılavuz kitabı ve öğrenci çalışma kitabı) öğrenciler üzerindeki etkisi konusunda görüş belirtmişlerdir. Buna göre; örneklem grubundaki öğrencilerin ilköğretimde müzik eğitiminin daha etkin

gerçekleşebilmesi için alan uzmanlarının dersi yürütmesi, dersin zamanlaması, ders kitapları gibi diğer etkenleri de etkili olduğunu düşündükleri söylenebilir.

Tablo 3. Katılımcıların sınıf öğretmenliği programında almış oldukları müzik eğitimine ilişkin görüşleri

(Table 3. Participants' evaluation of music education in classroom teaching program)

Tema (Theme)	Alt Temalar (Sub-Themes)	İfade Eden Öğrenciler (Students expressing)	Sayı (Number)
Sınıf Öğretmenliği Programında Alınan Müzik Eğitimi	"Müzik Eğitimi" dersinin yürütülmesi	Ö5, Ö8, Ö9, Ö13, Ö15, Ö19, Ö20, Ö22, Ö23, Ö25, Ö30, Ö31, Ö36, Ö39, Ö41, Ö43, Ö46, Ö47, Ö49, Ö50, Ö52, Ö55, Ö58, Ö62, Ö70, Ö71, Ö76, Ö79, Ö80	29
	Ders konularının işlenişinde teorik ve pratik bilgilerin dengesi	Ö2, Ö3, Ö7, Ö11, Ö14, Ö15, Ö16, Ö17, Ö20, Ö22, Ö29, Ö33, Ö34, Ö35, Ö37, Ö40, Ö41, Ö45, Ö47, Ö52, Ö55, Ö60, Ö69, Ö77, Ö80	25
	Temel müzik bilgileri eğitimi	Ö2, Ö5, Ö11, Ö17, Ö18, Ö20, Ö22, Ö25, Ö28, Ö30, Ö32, Ö35, Ö39, Ö41, Ö43, Ö58, Ö62, Ö63, Ö70, Ö76, Ö79	21
	Şarkı öğretimi	Ö1, Ö8, Ö11, Ö16, Ö24, Ö27, Ö30, Ö32, Ö36, Ö40, Ö41, Ö51, Ö56, Ö59, Ö63, Ö65, Ö72, Ö77, Ö78, Ö80	20
	Çalgı öğretimi	Ö1, Ö3, Ö8, Ö11, Ö12, Ö16, Ö18, Ö21, Ö26, Ö33, Ö34, Ö35, Ö42, Ö46, Ö49, Ö51, Ö55, Ö56, Ö58, Ö80	20
	Ders saatinin yeterliliği	Ö4, Ö9, Ö20, Ö28, Ö34, Ö37, Ö53, Ö55, Ö66, Ö73, Ö79	11
	Öğretim elemanının yaklaşımı	Ö13, Ö15, Ö26	3

Tablo 3'de sınıf öğretmenliği programında öğrenim görmekte olan ve öğrencilerin lisans eğitimleri sırasında almış oldukları "Müzik" ve "Müzik Eğitimi" derslerini değerlendirmeye ilişkin görüşlerine yer verilmiştir. Buna göre; tabloda da görüldüğü gibi, 28 (%35.00) katılımcı "Müzik Eğitimi" dersinin yürütülmesi üzerine, 25 (%31.25) katılımcı ders konularının işlenişinde teorik ve pratik bilgilerin dengesi üzerine, 21 (%26.25) katılımcı temel müzik bilgileri eğitimi üzerine, 20 (%25.00) katılımcı şarkı öğretimi üzerine, 19 (%23.75) katılımcı çalgı öğretimi üzerine, 11 (%13.75) katılımcı lisans eğitimindeki "Müzik" ve "Müzik Eğitimi" ders saatlerinin yeterliliği ve 3 (%3.75) katılımcı öğretim elemanının yaklaşımı üzerine görüş bildirmişlerdir. Bu temalarla ilgili görüşme döküm örneklerine aşağıda yer verilmiştir:

"Müzik Eğitimi" dersinin yürütülmesine ilişkin öğrenci ifadelerinden bazıları şu şekildedir:

Üniversitedeki müzik dersi sınıf öğretmenliği için yeterli. Çok üst seviyede bir müzik aleti, müzik bilgisine ihtiyaç yok. Flüt yeterli. (Ö5)

Girdiğim müzik dersinden şu an zevk alıyorum, çok güzel de geçiyor. (Ö9)

Üniversitede müzik eğitiminin hem kendimiz için, hem de yapacaklarımız için çok önemli olduğunu düşünüyorum. Müzik dersimiz çok güzel, eğlenceli, faydalı ve dolu dolu geçiyor. Birçok şey öğrendim. Öğretmenlik hayatımda nasıl hareket edeceğimi, hangi yöntemleri nasıl kullanacağımı, müziğin ders anlatmadaki önemi vb. birçok şeyi öğrendim. (Ö20)

Tablo 3'den de görüldüğü gibi; örneklem grubundaki 29 öğrenci, sınıf öğretmenliği programında yer alan müzik eğitiminin işlenişiyle ilgili görüş bildirmişlerdir. Görüşler incelendiğinde, sınıf öğretmeni adaylarının almış oldukları müzik derslerinden memnun oldukları ve pek çok kazanım elde ettikleri görülmektedir. Buna göre; sınıf öğretmeni adaylarının lisans eğitimlerinde aldıkları müzik derslerinden hem bilişsel, hem devinişsel, hem de duyuşsal davranışları edindikleri ve dersin amacına ulaştığı söylenebilir.

Ders konularının işlenişinde teorik ve pratik bilgilerin dengesine ilişkin öğrenci ifadelerinden bazıları şu şekildedir:

Bu derste çok teorik bilgi öğretiliyor. Uygulama adına pek fazla bir şey yapıldığını düşünmüyorum. Uygulama ikinci dönem daha çok yapılıyor ama öğrenilen bilgilerin anında pekiştirilmesi yani uygulanması gerekir. Çünkü bilgiler unutuluyor ve ikinci dönem uygulama dersinde başarısızlık oluyor. (Ö17)

Üniversitede yeterli bilgiyi aldığımıza inanıyorum. Ama daha çok uygulama üzerine çalışmalar olsa daha güzel olacağına inanıyorum. (Ö29)

Örneklem grubundaki 25 öğrenci, sınıf öğretmenliği programında yer alan müzik eğitiminin işlenişiyle ilgili olarak dersteki teorik ve pratik bilgilerin zamanlamasıyla ilgili görüş bildirmişlerdir. Görüşler incelendiğinde, sınıf öğretmeni adaylarının almış oldukları müzik derslerinde teorik bilgilerin ağırlıklı olduğunu, oysa uygulamalara ihtiyaç duyduklarını belirtmişlerdir. Buna durum; sınıf öğretmeni adaylarının müzik eğitimi uygulamaları konusunda eksik kaldıklarını düşündürmektedir.

Temel müzik bilgileri eğitimine ilişkin öğrenci ifadelerinden bazıları şu şekildedir:

Bize verilen müzik dersinin bize çok şey kazandırdığını düşünüyorum. İleride öğretmen olduğumuzda en azından müzikle ilgili temel bilgileri biliyor olacağız ve bunu öğrencilerimize öğreteceğiz. Bize verilen müzik eğitimi sayesinde müzik hakkındaki bilgilerimin ne kadar yetersiz olduğunu gördüm, örneğin notaları bile bilmiyordum. Bilmediğimiz temel bilgilerin farkına vardık. Müziğin hayatımızdaki yerini öğrendik. En önemlisi de müziksiz bir hayatın nasıl olacağını düşünmeye başladık. (Ö43)

Müzik dersi ile ilgili daha önce var olan bilgimiz kısıtlıydı, bu dersle birlikte müziğe karşı yeni bakış açısı kazandık. Teorik anlamda önemli temel müzik bilgilerini aldık. (Ö58)

Müzik eğitimi konusunda bilinçli ve bilgili olduğumu düşünmekle beraber üniversitede aldığım bir yıllık müzik eğitiminden sonra bilinçli fakat bilgili olmadığımı gördüm. Bu bilinci ortaokuldaki müzik öğretmeni sayesinde kazanmıştım. Ancak temel müzik kuralları hakkındaki bilgi eksikliği bu bilincin havada asılı kalmasına yol açmış, farkına vardım. Bu farkına varış aldığım bir yıllık müzik eğitimiyle yakından ilgili olsa gerek. (Ö70)

Sene boyunca dersin işleyişi hem zevkli hem de faydalı oldu benim açımdan. Özellikle teorik bilgi konusunda olan müzik eğitimi bilgisini aldığımı düşünüyorum. Hatta ilköğretimde kullanmayacağımı düşündüğüm genel müzik bilgileri de var. Bunlar belki de öğretmenlik hayatı boyunca gerekli olmayacak bizlere. Yani çocuklarla kullanmamız mümkün olmayabilir. Bu yüzden temel müzik bilgileri biraz daha basite indirgenebilir. (Ö76)

Şarkı öğretimine ilişkin öğrenci ifadelerinden bazıları şu şekildedir:

...hep çocuk şarkılarının öğretilmesini istemiyorum, diğer tarz şarkılar da öğrenmek istiyorum. (Ö1)

Çocuk şarkıları için arşiv oluşturacak kadar şarkılar öğrenmemiz çok iyi oldu. (Ö80)

Çalgı öğretimine ilişkin öğrenci ifadelerinden bazıları şu şekildedir:

İlköğretimde müzik dersi içinde öğretmenlerin, bir enstrüman çalması gerektiğini düşünüyorum. Çalıp, söylemek çocukta bazı şeyleri daha çok içselleştirir. Müzik dersiyle öğretmen de çocuğun seviyesine inmeli. Bu yüzden bir çalgıyı çalmayı öğreniyor olmak çok güzel. (Ö33)

Bu dersten beklentim de farklı farklı enstrümanlar çalma becerisini kazanmaktır. (Ö46)

...ama flütleri çıkardığımız an, o ders bana işkence oluyor sanki. Çünkü çalamıyorum flütü. Galiba da öğrenemeyeceğim, ayrıca öğrenmek de istemiyorum... (Ö49)

Müzik eğitimi sadece flüt gibi tek bir çalgı ile işlenmemelidir. En az iki çalgıyı öğrenmelidir öğretmen adayları. (Ö51)

Müzik eğitimi, çalgı eğitimini gerektirir. Olmazsa olmaz koşullardan biri de müziğin icrasında yer edinen çalgılardır. Bu yüzden çalgı öğretimi son derece önemlidir ve olması gereklidir. Bir çalgıyı çalmayı öğrenmek bu yüzden bana büyük mutluluk veriyor. (Ö56)

Örneklem grubundaki 21 öğrenci, sınıf öğretmenliği programında yer alan müzik derslerindeki temel müzik bilgileri eğitimi, 20 öğrenci de şarkı öğretimi ve çalgı öğretimi konusunda görüş bildirmişlerdir. Görüşler incelendiğinde, öğrencilerin temel müzik bilgileri konusunda daha önce ilköğretim ve ortaöğretim yıllarında müzik eğitimi almış olmalarına rağmen çok fazla bilgi eksikliği içinde olduklarını fark etmiş oldukları görülmektedir. Buna göre; bu programda öğrenim görmekte olan öğrencilerin eksikliklerinin bilincinde olarak bunları giderme çabası içinde olmaları sevindiricidir. Ayrıca; sınıf öğretmeni adayları almış oldukları müzik derslerindeki şarkı öğretimi ve çalgı öğretimi konusunda da görüş belirtmişlerdir. Buna göre; kimi öğrenciler verilen şarkı repertuarından memnun kalırken, kimi öğrenciler ise çocuk şarkıları ile sınırlı olmasından yakınmışlardır. Buna ek olarak, sınıf öğretmeni adayları müzik derslerinde almış oldukları çalgı eğitimi konusunda ise; kimisi memnun kalırken, kimisi daha fazla sayıda ve başka çalgıları öğrenmeyi istemiş ve kimisi de verilen çalgı eğitiminin kendisini zorladığını belirtmiştir. Bu durum, sınıf öğretmenliği programında öğrenim görmekte olan öğrencilerin müziğe olan yatkınlığının farklı olduğunu daha çok ortaya koymaktadır.

Ders saatinin yeterliliğine ilişkin öğrenci ifadelerinden bazıları şu şekildedir:

... üniversitelerde galiba müzik eğitiminin üzerinde pek durulmuyor, çünkü aldığımız "müzik" derslerinin ders saati az buluyorum. (Ö9)

Ben dersin yeterli olmadığını düşünüyorum. Sınıf öğretmenlerinin ilgi alanları daha çok yararlanacakları müzik, drama, eğitim derslerine yöneltilmeli. Okul bittiğinde gerçekten donanımlı olup insanlara yararlı olmak için daha çok şey yapılmalı. Ancak bu eleştiri tek yönlü değil, hem öğrenciler hem öğretmenler için. (Ö28)

Dersler bana oldukça uzun geliyor ve konuların da derslerin uzun olması sebebiyle akılda kalmadığını düşünüyorum. (Ö37)

... Dersin işlenişine gelince zevkli geçtiğini söyleyebilirim. Yalnız çok uzun sürüyor. Dersin süresi biraz daha kısa olsa iyi olur bence. (Ö53)

... ders uzunluğunu da hesaba katmamız gerekir. Böyle uzun bir dersi bölme gibi bir şansımız olsaydı eminim öğrencilerin motivasyon düzeyi de artardı. Bunlar dersin kötü tarafları. (Ö55),,

Üniversitedeki müzik ders saatini de kısa buluyorum. Müzikle ilgili temel bilgileri yüzeysel de olsa aldık ama çok sıkıştırılmış bir programla aldık. Uygulama daha geniş bir zamana yayılabilirdi. (Ö79)

Öğretim elemanının yaklaşımına ilişkin öğrenci ifadelerinden bazıları şu şekildedir:

Ben hocamdan gördüğüm ve öğrendiğim bilgilerin ve tekniklerin çok fayda sağlayacağına inanıyorum. Bunun yanı sıra hocamızın öğretme yaklaşımı da benim daha kolay öğrenmemde çok olumlu etki yarattı. (Ö15)

Örnekleme grubundaki 11 öğrenci, sınıf öğretmenliği programında yer alan müzik eğitiminin ders saatinin yeterliliği ile ilgili, 3 öğrenci ise dersin öğretim elemanının yaklaşımı ile ilgili görüş bildirmiştir. Görüşler incelendiğinde, sınıf öğretmeni adaylarının kimisi ders saatini uzun bulurken, kimisi ise yetersiz bulmaktadır. Ayrıca; öğretim elemanının dersi anlatması ve öğrencilere yaklaşımı konusunda memnun olduklarını belirtmişlerdir. Buna göre; sınıf öğretmeni adaylarında, aldıkları müzik eğitimi dersini süre açısından yeterli bulmaları konusunda görüş farklılıkları bulunduğu söylenebilir.

Tablo 4. Katılımcıların lisans eğitiminde aldıkları müzik eğitimi öğretmenlik yaşamlarında kullanma durumlarına ilişkin görüşleri
(Table 4. In the lives of the participants' evaluation of the music relevance of undergraduate education)

Tema (Theme)	Alt Temalar (Sub-Themes)	İfade Eden Öğrenciler (Students expressing)	Sayı (Number)
Lisans Eğitiminde Alınan Müzik Eğitiminin Öğretmenlik Yaşamında Kullanılabilir Düzeyleri	Kendini ilköğretimdeki müzik dersini yürütmek için hazır hissetme	Ö3, Ö4, Ö5, Ö8, Ö9, Ö11, Ö12, Ö13, Ö14, Ö15, Ö17, Ö23, Ö24, Ö25, Ö26, Ö27, Ö36, Ö38, Ö48, Ö78	20
	Müzik eğitiminin ilköğretimdeki diğer derslerde bir öğretim yöntemi olarak kullanılması	Ö7, Ö10, Ö13, Ö15, Ö16, Ö22, Ö23, Ö26, Ö27, Ö33, Ö35, Ö63, Ö65, Ö69	14
	"Müzik" ve "Müzik Öğretimi" derslerinde alınan pratik bilgilerin kullanılması	Ö3, Ö12, Ö13, Ö14, Ö25, Ö27, Ö37, Ö38, Ö40	8
	"Müzik" ve "Müzik Öğretimi" derslerinde alınan teorik bilgilerin kullanılması	Ö3	1

Tablo 4'de görüldüğü gibi, katılımcılar "Müzik" ve "Müzik Öğretimi" derslerinde almış oldukları bilgileri öğretmenlik yaşamlarına aktarabilme ve kullanabilmelerine yönelik görüşlerini belirtmişlerdir. Buna göre; 20 (%25.00) katılımcı kendini ilköğretimdeki müzik derslerini yürütmek için hazır hissettiğini, 14 (%17.50) katılımcı müzik eğitiminin ilköğretimdeki diğer derslerde bir öğretim yöntemi şeklinde kullanarak eğitim yapacaklarını belirtmişlerdir. Katılımcıların 8'i (%10.00) "Müzik" ve "Müzik Öğretimi" derslerinde alınan pratik (uygulama) bilgilerin kullanılması ve 1'i ise (%1.25) yine adı geçen derslerde alınan teorik bilgilerin

kullanılmasına ilişkin görüş belirtmişlerdir. Lisans eğitiminde alınan müzik eğitiminin öğretmenlik yaşamında kullanılma durumuna ilişkin görüşme dökümlerinden örnekler aşağıda verilmiştir:

Kendini ilköğretimdeki müzik dersini yürütmek için hazır hissetmeye ilişkin öğrenci ifadelerinden bazıları şu şekildedir:

Yalnız bu noktada kendimi bu gün itibariyle deneyimli, bilgili görmüyorum. Umarım zamanla çocuklara faydalı olacak şekilde donanımlı olabilirim. (Ö4)

Öğretmen olursam bu dersi işleyeceğimi biliyorum ama bunu nasıl yapacağım konusunda hiçbir fikrim yok. Çocukları nasıl mutlu edebilirim bilmiyorum. Müzik dersinde eğlenirler, sıkılmaları istiyorum. (Ö5)

Örnekleme grubundaki 20 öğrenci, mezun olduktan sonra görev yapacakları ilköğretim kurumlarında müzik dersini yürütmek için kendilerini hazır hissetmediklerini belirtmektedirler. Bu görüşlere göre; sınıf öğretmenlerinin lisans eğitimleri süresinde almış oldukları müzik eğitiminin, adayların öğretmenlik yaşamlarında müzik eğitimi uygulamalarına yönelik hazırlanmaları için yeterli olmadığını düşündürmektedir.

Müzik eğitiminin ilköğretimde işlenmesinde farklı yöntemlerin öğrenilmesine ilişkin öğrenci ifadelerinden bazıları şu şekildedir:

Öğreteceğimiz matematik problemlerinde alfabe öğretiminde, değişik derslerde, müzikten yararlanıp bu dersler arasında ilişki kurabiliriz. (Ö7)

Bence okuma çağındaki bir çocuğa harfleri öğretmek, çocuk şarkıları yardımıyla daha kolay anlaşılır. Öğretmenin müzik bilgisine sahip olması ile öğretim daha kolay olur ve bu durum öğretime çokça yardımcı olur. (Ö10)

Müzik sadece müzik dersinde yapılmamalıdır bence. Örneğin bir fen bilgisi dersinde de vücudumuz konusunda müzik kullanılarak öğretim yapılabilir. Bilgilerin daha kalıcı olmasını sağlar müzik. Sadece kalıcı olmasını sağlamaz, çocuk bu konuları öğrenirken sıkılmaz. (Ö13)

... diğer derslerde görülen konularla müzik dersini ilişkilendirerek o bilgilerin daha kalıcı olması sağlanır. Mesela bir orman haftasında ağaçlarla, ormanlarla ilgili şarkılar söylersek bu konu daha iyi öğrenilmiş olur. (Ö16)

Dil öğretiminde oldukça işlevsel olmalıdır müzik. Dil öğretimi sadece Türkçe dersinde değil, daha ötesinde müzikte öğretilmeli. (Ö22)

Her derste bazı bölümlerde müzik eşliğiyle anlatılabilecek konulara yer verilmelidir. Mesela matematik dersinde ikişerli, üçerli, dörderli... ritmik saymalar, müzik ritimleriyle şarkı gibi öğretilir. Çocuklar sıkılmadan kolayca öğrenirler. Benim için müzik önemli ve en etkili eğitim araçlarından biridir. (Ö35)

Örnekleme grubundaki 14 öğrenci, öğrenmiş oldukları müzik bilgilerini ve uygulamalarını sınıf öğretmeninin sorumlu olduğu diğer derslerde (matematik, fen bilgisi, Türkçe öğretimi vb.) bir öğretim yöntemi olarak kullanılabileceğini söylemektedirler. Bu durum; sınıf öğretmenlerinin lisans eğitimlerinde almış oldukları müzik bilgilerini diğer alanların öğretiminde bir yöntem olarak uyarlayabileceklerini düşündürmektedir.

"Müzik" ve "Müzik Öğretimi" derslerinde alınan pratik bilgilerin kullanılmasına ilişkin öğrenci ifadelerinden bazıları şu şekildedir:

Ben kendimi bir öğretmen olarak düşündüğümde, hocamdan gördüğüm özellikle dersin uygulama kısımlarını öğrencilerime uygulamayı düşünüyorum. (Ö13)

"Müzik" ve "Müzik Öğretimi" derslerinde alınan teorik bilgilerin kullanılmasına ilişkin öğrenci ifadelerinden bazıları şu şekildedir:

Öğrendiğim teorik bilgileri mutlaka öğretmenliğimde kullanacağım, fakat kalıcı olması için benim çaba sarf etmem gerekiyor. Çünkü biliyorum ki zamanla unutacağım. (Ö3)

Örnekleme grubundaki 8 öğrenci, öğretmenlik yaşamlarında müzik derslerinde lisans eğitimi sırasında öğrenilen pratik bilgilerin uygulanmasından söz ederken, 1 öğrenci de teorik bilgilerin kullanılmasından söz etmiştir. Elde edilen görüşlere göre; pratik (uygulama) bilgilerinin kullanılabileninden söz edilirken, teorik (kuramsal) bilgilerin uygulanmasında öğretmenin daha fazla çaba sarf etmesi gerektiği söylenmektedir. Bu görüşler doğrultusunda; uygulamaya dayalı bilgilerin öğretmen adaylarında daha kalıcı olduğu söylenebilir.

Tablo 5. Lisans eğitiminde müzik eğitiminin alınması ile sınıf öğretmeni adaylarının kişisel kazanımları
(Table 5. Undergraduate music education's relevance to classroom teacher candidates)

Tema (Theme)	Alt Temalar (Sub-Themes)	İfade Eden Öğrenciler (Students expressing)	Sayı (Number)
Lisans Eğitiminde Müzik Eğitiminin Alınması ile Sınıf Öğretmenlerinin Kişisel Kazanımları	Kendine güven kazanma	Ö1, Ö5, Ö8, Ö11, Ö13, Ö14, Ö15, Ö20, Ö21, Ö23, Ö28, Ö29, Ö41, Ö58, Ö60, Ö80	16
	Müzik eğitimi alanını yakından tanıma	Ö4, Ö15, Ö27, Ö32, Ö35, Ö44, Ö55, Ö71, Ö75, Ö77	10
	Müzik eğitimi alanına karşı ilgi duyma	Ö3, Ö9, Ö11, Ö23, Ö32, Ö43, Ö58, Ö67, Ö69	9
	Müzik dinlerken bilinçli tercihlerde bulunma	Ö2, Ö42, Ö67, Ö75	4

Tablo 5’de de görüldüğü gibi, katılımcılar lisans eğitimleri sırasında almış oldukları müzik eğitiminin kişisel kazanımları üzerine görüş belirtmişlerdir. Buna göre; 16 (%20.00) katılımcı kendine güven kazanma, 10 (%12.50) katılımcı müzik eğitimi alanını yakından tanıma, 9 (%11.25) katılımcı ise müzik eğitimi alanına karşı ilgi duyma ve 4 (%5.00) katılımcı müzik dinlerken bilinçli tercihlerde bulunma konusundaki görüşlerini dile getirmişlerdir. Lisans eğitiminde alınan müzik eğitimi dersi sonucu edinilen kişisel kazanımlarla ilgili temanın alt temalarıyla ilgili görüşme dökümlerinden örnekler aşağıda verilmiştir:

Kendine güven kazanmaya ilişkin öğrenci ifadelerinden bazıları şu şekildedir:

Ben müziğe ilgisi olan bir kişiyim ama çevremdeki insanlardan dolayı bunu tam olarak dışa vuramıyordum. Ama bu yıl müzik dersini almaya başladıktan sonra şarkı söylerken ilk başlarda çekinerek kısık sesle söylüyordum ama biraz daha zaman geçtikten sonra artık çevremdekilerin ne söyleyeceğini hiç umursamadan daha yüksek sesle ve kendime güvenerek söylemeye başladım. (Ö23)

Okulumuzdaki müzik eğitiminden de bahsedecek olursak, yukarıda bahsettiğim ön yargıları yıkmamda bu seneki aldığım eğitim çok önemli ileri derecede arttırdı. Önceden normal şarkılar olsun, çocuk şarkıları olsun söylerken sadece "söylemek" eylemi olurdu. Ama şimdi vücut, jest, mimikler de buna dahil oldu. (Ö80)

Örnekleme grubundaki 16 öğrenci, lisans eğitimleri sırasında almış oldukları "Müzik" ve "Müzik Öğretimi" dersleri sonucu kendilerine güven kazandıklarını, kendilerini toplumda daha rahat

ifade edebildiklerini belirtmişlerdir. Bu görüşler doğrultusunda; müzik eğitiminin kişisel gelişime de olumlu yönde katkısı olduğu söylenebilir.

Müzik eğitimi alanını yakından tanımaya ilişkin öğrenci ifadelerinden bazıları şu şekildedir:

Müziğe ve sanata bakış açım değişti, ilköğretimde müziğin ne kadar yararlı olabileceğini gördüm, bu derste bize daha önce yapılan gibi "aç matematik kitabını, soru çöz" gibi mantıksız işlerin yararsız olduğunu gördüm. Daha doğrusu müzik eğitiminin gerekliliğini anladım, müzik yoluyla çocukların eğitilebileceğini anladım. Tüm bunları gördüm ve uygulamaya da kararlıyım... (Ö71)

Bizim ders olarak iki dönemdir gördüğümüz müzik eğitimi dersi ile müziğin zenginliklerinin farkına varıp, ne kadar önemli bir ders olduğunu anladım. (Ö77)

Müzik eğitimi alanına karşı ilgi duymaya ilişkin öğrenci ifadelerinden bazıları şu şekildedir:

İnsan müzik dersinden çıkınca kendini mutlu hissediyor. (Ö3)

... aldığım bilgilerle müzikle ilgili var olan tabularımı yıktım ve müzik konusunda araştırmacı bir kimlik kazanma yolunda ilerlediğimi düşünüyorum. Daha önce ne yazık ki müziği önemsemiyordum. (Ö58)

Bu dersi almadan önce müzik dersinin boş bir ders olduğu düşüncesindeydim, fakat artık asla böyle düşünmüyorum. Hatta bu alana karşı ilgi duyuyorum. (Ö67)

Örnekleme grubundaki 10 öğrenci, almış oldukları "Müzik" ve "Müzik Öğretimi" derslerinden sonra müzik eğitimi alanını yakından tanıdıklarını, 9 öğrenci ise müzik eğitimi alanına karşı ilgi duyduklarını belirtmişlerdir. Bu görüşler doğrultusunda; müzik eğitimi ile bireylerin müzik eğitiminin işlevinin çözümlemenin yanı sıra alanla ilgili olarak düşünce sistemi geliştirmelerinde de etkili olduğu söylenebilir.

Müzik dinlerken bilinçli tercihlerde bulunmaya ilişkin öğrenci ifadelerinden bazıları şu şekildedir:

Müzik dersi benim üzerinde ne derece etkili tam olarak bilmiyorum ama çevreye bakış açımın yavaş yavaş değiştiğini gerçekten hissediyorum. Müzik dinlemeyi seven bir insanımdır ama vakit geçirmek için olurdu bu genellikle. Şimdi ise daha hoşlanarak dinliyorum. Bu amaç doğrultusunda hayatları boyunca uğraşan insanları duydukça müziğin hayatımdaki yerinin daha önemli yerlere geldiğini düşünüyorum. (Ö2)

Üniversitede almış olduğumuz müzik eğitimi kendi kişiliğimizi ve müzik kültürümüzü olumlu yönde etkiliyor. Artık her sanatçıyı, her şarkıyı dinlemiyorum, seçici davranıyorum. Sanatçının geçmişine, eğitim durumuna, şarkı sözlerindeki anlam bütünlüğünde bu müzik dersi sayesinde bakmaya başladım. Bu ders hem meslek hayatımıza, hem de günlük hayatta yaşamımıza artı bir değer katmakta. (Ö42)

Ben bu derste ilk önce müzik dinlemenin, çalgı aletlerinin öneminin kişinin erdemli karakterini yansıttığını öğrendim. Yani kişinin müzik listesindeki şarkıların, kişinin aynı zamanda müzik beğenisini ve bilgisinin bir aynası olduğunu öğrendim. (Ö67)

Örnekleme grubundaki 4 öğrenci, lisans eğitimleri sırasında almış oldukları "Müzik" ve "Müzik Öğretimi" dersleri sonucu müzik dinlerken daha bilinçli tercihlerde bulduklarını ifade etmişlerdir. Bu görüşlerden elde edilen verilere göre; lisans eğitiminde alınan müzik derslerinin sınıf öğretmeni adayları üzerinde yeterli sayıda olmamasına rağmen (%5.00) bazılarında bilişsel açıdan müziksel gelişim de sağladığını düşündürmektedir.

5. SONUÇ VE ÖNERİLER (CONCLUSION AND RECOMMENDATIONS)

Sınıf öğretmeni adaylarının müzik eğitime ilişkin görüşlerinin belirlenmesi amacıyla gerçekleştirilen bu çalışmanın sonuçları, alanyazında yer alan araştırmalarla da örtüşmektedir. Araştırmanın sonuçları arasında sınıf öğretmenliği programında öğrenim görmekte olan öğrencilerin aldıkları "Müzik" ve "Müzik Öğretimi" dersleri sonucu ilköğretim kurumlarındaki müzik eğitiminin gerekliliği, önemi, ilköğretim kurumları birinci kademedeki mevcut müzik eğitiminin durumu, lisans programlarında almış oldukları müzik eğitiminin değerlendirilmesi ve bu eğitimi öğretmenlik yaşamlarında kullanabilme düzeyleriyle, bu eğitimden almış oldukları kişisel kazanımlara ilişkin bulgular yer almaktadır.

Elde edilen bulgular; sınıf öğretmeni adaylarının ilköğretimdeki müzik eğitiminin gereğine, önemine ve yararına inandıklarını göstermektedir. Russell-Bowie'nin (2009: 23) de belirttiği gibi bu araştırma sonuçları da gösteriyor ki; ilköğretim yılları boyunca iyi kalitede müzik eğitimi alınabilmesi için dünyada müzik eğitimi yürüten öğretmenler, bu dönemdeki müzik eğitiminin önemine inanmaktadır. Bu sonuç; Kutluk'un (2010) araştırma sonuçlarıyla da örtüşmektedir. Bununla birlikte araştırmada sınıf öğretmenliği programında okuyan öğrenciler ilköğretimde müzik derslerinin, müzik öğretmenleri tarafından yürütülmesinin daha uygun olacağını savunmuşlardır. Bu bulgu Göğüş'ün (2008: 373) "Sınıf öğretmenleri, ülkemizde de üniversite öğrenimleri sırasında pek çok dersin metodolojileriyle (bu arada müzikle) ilgili genel bilgiler kazanmışlardır. Ancak, özel alan birikimi de gerektiren Müzik dersi uygulama ve etkinliklerini gerçekleştirmede, edindikleri bu temel bilgiler yetersiz kalabilmektedir" görüşünü doğrulamaktadır. Ayrıca; Kocabaş (2000), Şahin & Aksüt (2002), Saydam (2003) ve Yöndem, Öztürk & Öztürk (2007) sınıf öğretmenleri ile yaptıkları araştırmalarda sınıf öğretmenlerinin müzik eğitimi gerçekleştirilmede çeşitli sorunlar yaşadıklarını ve bu yüzden müzik derslerini müzik öğretmenlerinin yürütmesi gerektiğini vurgulamışlardır. Nitekim ülkemiz müzik eğitimi öncü isimlerinden biri olan Halil Bedii Yönetken'de (1993: 25) bu konuyu ilköğretim çağının, çocukların müzik eğitimine en çok ihtiyaç duydukları dönem olduğunu, bu çağda çocukların müzik eğitiminden uzak tutulmaması gerektiğini ve bu durumun da müzik öğretmeni ile çözüm bulacağını vurgulamış ve müzik öğretmenin ilköğretimde temel oluşturacağına dikkat çekmiştir.

Sınıf öğretmeni adayları "Müzik" ve "Müzik Öğretimi" derslerinin kendilerine alan bilgisi, mesleki yaşantıya hazırlık ve kişisel gelişimleri açısından katkı sağladığını öne sürmektedirler. Ayrıca Arapgirlioğlu ve Karagöz'ün (2010) araştırma sonuçlarında da belirtildiği gibi, bu araştırmada da sözü edilen derslerde öğrenciler, edindikleri teorik bilgiden ziyade uygulamalı becerilerin kendilerini daha fazla desteklediğini ve geliştirdiğini savunmuşlar, bu dersin uygulamalı kısmının yetersiz olduğunu belirtmişlerdir. Arapgirlioğlu ve Karagöz'ün (2010), Kalyoncu ve Öztürk'ün (2009), Göğüş (2008), Şaktanlı (2004) ve Çelik'in (2001) yaptıkları araştırmalar da sınıf öğretmeni adaylarının müzik öğretimi uygulamalarında yetersiz olduklarını ortaya koymaktadır. Çalgı eğitimi konusunda da öğrenciler çoğunlukla çalgı eğitiminin blokflüt çalgısı ile sınırlı kalmayıp, daha farklı ve fazla sayıda çalgının öğretilmesinden yanadır. Bu sonuçlar Tebiş'in (2011: 229) araştırma sonuçları ile paralellik göstermektedir. Bu durum ayrıca bu araştırmadaki sınıf öğretmeni adaylarının ilköğretim kurumları birinci kademedeki mevcut müzik eğitimi durumunu değerlendirme sonuçlarıyla da örtüşmektedir.

Sınıf öğretmenliği programında öğrenim görmekte olan öğrencilerde, alınan "Müzik" ve "Müzik Öğretimi" derslerinin süresini

yeterli bulma konusunda değişkenlikler ortaya çıkmıştır. Öğrencilerin bir kısmı yeterli bulurken (%45), bir kısmı ise yetersiz olduğunu ve süresinin arttırılması gerektiğini ifade etmişlerdir (%55). Bu sonuç; Demirbatır ve Helvacı'nın (2006: 133) araştırma sonuçlarıyla paralellik göstermektedir. Demirbatır ve Helvacı'nın araştırmasında da öğrencilerin %57'si yeterli görürken, %43'ü yetersiz bulmaktadır. Yine her iki araştırmada da öğrenciler; bir öğretmen adayı olarak lisans düzeyinde almış oldukları müzik eğitimini ve müzik eğitimi alanında gerekli müziksel bilgi ve beceriye sahip olunması gerektiğini belirtmişlerdir.

Sınıf öğretmeni adaylarının mesleki yaşamlarında gerçekleştirecekleri müzik eğitimi konusunda kendilerini hazır hissetmedikleri ortaya çıkmıştır. Bu sonuç; Özmenteş'in (2011) araştırma sonucuyla paralellik göstermektedir ve Özmenteş'in de değindiği gibi, bu durum sınıf öğretmeni adaylarının ileride verecekleri müzik eğitimi için de önemli bir sorun oluşturabilir. Newton & Newton (2006: 3) birçok sınıf öğretmenin çocukların müzik eğitiminde önemli bir katkı sağlayacağına inanılır, fakat uygulamada bu öğretmenlerin kendilerinden emin bir şekilde müzik eğitimi vermek için birçok bilgi ve beceri eksikliği vardır diye ifade etmektedir. Kutluk'un (2010: 300) da belirttiği gibi; başarılı olmak için her şeyden önce kendine güven duygusunun olması gerekmektedir. Öğrencilerin kendilerini hazır hissetme ile ilgili yaşamış oldukları bu ikilem, Kutluk'un belirttiği kendine güven duygusu ile ilgili olabilir. Buna karşılık, öğrenciler müzik eğitimi konusunda olmasa bile, lisans eğitimlerinde aldıkları müzik eğitimi sonucu bir kişisel kazanım olarak kendilerine güven kazandıklarını ifade etmişlerdir. Ayrıca dinlemek üzere seçtikleri müziklerde daha bilinçli tercihler yaptıklarını belirtmişlerdir, yalnız bu oranın oldukça az olması dikkat çekicidir.

Araştırmadan elde edilen bu sonuçlara dayalı olarak aşağıdaki öneriler geliştirilmiştir:

- İlköğretim okulları birinci kademedeki sınıf öğretmenleri tarafından verilen müzik eğitiminin işlevsel, amacına uygun, ders saatlerine dikkat edilerek işlenmesini; dersin önemi ve gereğine inanan öğretmenler tarafından yürütülmesini sağlamak ve mevcut sorunların giderilmesi için çözüm önerileri bulmak için lisans eğitimleri sırasında öğretmen adaylarına bu bilinç kazandırılmalıdır.
- İlköğretim birinci kademe müzik eğitiminde niteliğin arttırılması için sınıf öğretmeni adaylarına verilen müzik derslerinin haftalık ders saati ve dönemlik süresi arttırılmalıdır.
- Sınıf öğretmenlerini adaylarına lisans eğitimleri kapsamında verilen müzik eğitimi, teorik bilgilerin yanı sıra, uygulamaya dönük çalışmalarını da kapsayacak şekilde düzenlenmelidir.
- Sınıf öğretmeni adayları Orff, Dalcroze, Kodaly gibi özel müzik öğretim yöntemlerini uygulayabilecek yeterliliğe ve düzeye ulaştırılmalıdır.
- Sınıf öğretmeni adaylarının müzik kültürünü zenginleştirici etkinliklere daha fazla yer verilmelidir.
- İlköğretim okulları birinci kademedeki sınıf öğretmenlerinin müzik derslerini yürütmesiyle, bir anlamda çocukların temel müzik eğitimleri aldıkları bu çağda ilk müzik eğitimcileri sınıf öğretmenleri olmaktadır. Sınıf öğretmeni adaylarının lisans eğitimlerinde müzik dersleri almalarına devam edilmelidir, ancak bunun yanında ilköğretim birinci kademedeki müzik eğitim ve

öğretimi, alan uzmanı olan müzik öğretmenleri tarafından yürütülmelidir.

KAYNAKLAR (REFERENCES)

1. Afacan, Ş., (2007). "Sınıf Öğretmeni Adaylarının Müzik Öğretimine Yönelik Öz-Yeterlilik Düzeylerinin Tespiti", XVI. Ulusal Eğitim Bilimleri Kongresi, Gaziosmanpaşa Üniversitesi Eğitim Fakültesi, 5-7 Eylül, Tokat.
2. Arapgirlioğlu, H. ve Karagöz, B., (2010) "Sınıf Öğretmenliğinde Müzik Eğitimi Sürecinin Durumu ve Değerlendirilmesi". 9. Sınıf Öğretmenliği Eğitimi Sempozyumu, 20-22 Mayıs, ss: 385-390, Elazığ.
3. Bilgin, N., (2006). Sosyal Bilimlerde İçerik Analizi: Teknikler ve Örnek Çalışmalar. Ankara: Siyasal Kitapevi.
4. Bulut, D., (2006). "İlköğretim I. Kademe Müzik Dersi Öğretim Programının Amaçlarına Ulaşma Durumunun İlköğretim I. Kademe Sınıf Öğretmenleri Tarafından Değerlendirilmesi". Ulusal Sınıf Öğretmenliği Kongresi, 14-16 Nisan, ss: 514-521. Ankara.
5. Çelik, B., (2001). "Sınıf Öğretmeni Adaylarının Müzik Eğitimi ve Öğretimi Konusundaki Donanımları Üzerine Bir Araştırma". Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
6. Çevik, D.B., (2011). "Sınıf Öğretmeni Adaylarının Müzik Öğretimi Özyeterlilik Düzeylerinin İncelenmesi", Ahi Evran Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi, Cilt 12, Sayı 1, ss: 145-168.
7. Demirbatır, E. ve Helvacı, A., (2006) "Uludağ Üniversitesi Eğitim Fakültesi Sınıf Öğretmenli Anabilim Dalı Öğrencilerinin Müzik Derslerine İlişkin Görüş ve Beklentilerinin Değerlendirilmesi". Pamukkale Üniversitesi Eğitim Fakültesi Ulusal Müzik Eğitimi Sempozyumu. 26-28 Nisan, ss: 121-135, Denizli.
8. Göğüş, G., (2008). "İlköğretim I. Kademe Müzik Eğitiminde Öğretmenin Etkinliği". Uludağ Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi XXI (2), ss: 369-382.
9. Kalyoncu, N, ve Öztürk, Ö., (2009) "Sınıf Öğretmenliği Anabilim Dallarında Verilen "Müzik" ve "Müzik Öğretimi" Derslerinin İçerikleri". 8. Ulusal Müzik Eğitimi Sempozyumu, 23-25 Eylül, Ondokuz Mayıs Üniversitesi Eğitim Fakültesi, Samsun.
10. Kane, J., (2005). "New Ways of 'Training' in Primary School Music Education: Results and Implications of a Longitudinal Research Study". Australian Association for Research in Education Conference, Parramatta, Australia.
11. Kocabaş, A., (2000). "Sınıf Öğretmenlerinin Müzik Dersindeki Yetersizliklerine İlişkin Görüşleri". Pamukkale Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi, 7.
12. Kutluk, Ö., (2010). "Sınıf Öğretmeni Adaylarının Müzik Eğitimleri Ve Üniversitede Aldıkları Müzik Eğitimine İlişkin Görüşleri", Selçuk Üniversitesi Ahmet Keleşoğlu Eğitim Fakültesi Dergisi, Sayı 29, ss: 275-288.
13. MEB, (Milli Eğitim Bakanlığı). (2007). Müzik Dersi Öğretim Programı. Devlet Kitapları Müdürlüğü, Ankara.
14. Newton, D.P. and Newton, L.D., (2006). "Could Elementary Textbooks Serve As Models of Practice to Help New Teachers and Non-Specialists Attend to Reasoning in Music?". Music Education Research, Vol, 8, No.1, ss: 3-16.

15. Özmenteş, S., (2009). "Sınıf Öğretmeni Adaylarının İlköğretim Müzik Eğitimi İlişkin Görüşleri: Antalya İlinde Nitel Bir Çalışma", Eğitimde Yeni Yönelimler-5 "Öğrenmenin Doğası ve Değerlendirme" Sempozyumu, 18 Nisan, Tefik Fikret Lisesi, İzmir.
16. Öztürk, B., (2005) "Sınıf Öğretmeni Adaylarının Müzik Eğitimi ve Öğretimi Konusundaki Donanımları". Müzik Sempozyumu, Erciyes Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi Müzik Bölümü, 14-16 Nisan, ss: 123-137, Kayseri.
17. Russell-Bowie, D., (2009). "What me? Teach Music to My Primary Class? Challenges to Teaching Music in Primary Schools in Five Countries". Music Education Research, Vol. 11, No.1, pp:23-26.
18. Saydam, R., (2003). "İlköğretim Okulu I. ve II. Devre Müzik Eğitiminde Eğitimci Sorunu", Cumhuriyetimizin 80. Yılında Müzik Sempozyumu, İnönü Üniversitesi Eğitim Fakültesi, ss: 75-81, Malatya.
19. Şahin, K. ve Aksüt, M., (2002). "I. Kademe Müzik Derslerine İlişkin Öğretmen Görüşleri", AKÜ Sosyal Bilimler Dergisi, 4, ss: 105-118.
20. Şaktanlı, S.C., (2004). "Eğitim Fakülteleri Sınıf Öğretmenliği Anabilim Dalı Son Sınıf Öğrencilerinin Lisans Programlarında Verilen Müzik Eğitimi Derslerine İlişkin Görüşleri", 1924-2004 Musiki Muallim Mektebinden Günümüze Öğretmen Yetiştirme Sempozyumu, Süleyman Demirel Üniversitesi Eğitim Fakültesi, 7-10 Nisan, ss:271-283, Isparta.
21. Tebiş, C., (2011). "Balıkesir Üniversitesi Necatibey Eğitim Fakültesi Sınıf Öğretmenliği Anabilim Dalı'nda Müzik Dersi Almış/Almakta Olan Öğrencilerin Genel Programları İçerisinde Mesleki Gelişimleri Açısından Müzik Derslerini Önemseme Durumları". 2nd International Conference on New Trends in Education and Their Implications, 27-29 Nisan, ss: 224-230, Antalya.
22. Töreşin, A.M., (1996) "Sınıf Öğretmenliği Bölümlerinde Ses ve Konuşma Eğitimi", III. Eğitim Bilimleri Kongresi Bildirisi, 5-7 Eylül, Uludağ Üniversitesi, Bursa.
23. Uçan, A., (1997). "Müzik Eğitimi-Temel Kavramlar-İlkeler-Yaklaşımlar", Müzik Ansiklopedisi Yayınları, 2.Baskı, Ankara.
24. Uçan, A., (1999). İlköğretimde Müzik Eğitimi - Modül 9, Milli Eğitim Bakanlığı Yayınları, Burdur.
25. Yıldırım, A. ve Şimşek, H., (2006) Sosyal Bilimlerde Nitel Araştırma Yöntemleri, Altıncı Baskı, Ankara: Seçkin Yayınları.
26. Yöndem, S., Öztürk, G. ve Öztürk, Ö., (2007). "İlköğretim Birinci Kademe Müzik Dersinin Etkin Yürütülmesinde Sınıf Öğretmeninin Rolü (Bolu İli Örneği)". 16. Ulusal Eğitim Bilimleri Kongresi, Gaziosmanpaşa Üniversitesi, ss: 277-281, Tokat.
27. Yönetken, H.B., (1993). Müzik Eğitimi. A. Say (Editör): Müzik Eğitiminin Temeli, Müzik Ansiklopedisi Yayınları, Ankara.
28. http://www.yok.gov.tr/component/option,com_docman/task,cat_view/gid,134/Itemid,215/ (15.06.2011)